

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1911. július 6.

151. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Osztrák csőd.

Ausztria alkotmányos bonyodalmainak elintézésében az általános szavazati jognak semmi hasznát sem lehet vinni. Szegény Bienert, egészen úgy járt, mint Goethe híres versében a varázsló tanítványa.

Ő is a megtanult büvszóval vízholdásra indította meg az általános szavazat seprőjét, de nem rendelkezett a másik büvszóval, a mellyel a tulságossá vált munkát megállította volna és hiába hasította azután ketté a seprőt, csak kétszeres vízholdás lett belőle. Szétverte az obstrukció vízholdóit, de jóformán minden obstruáló pártot kettős kiadásban kapta vissza.

Ő már bele is fullt a rántásba, de akad-e utána olyan varázsló mester, ki az özönvíz ömlését föltartóztathatná? A német nagymesterek, Bismarck és Bülow mindig el tudták érni, hogy a kelletlen parlament feloszlásával olyan új parlamenthez jussanak, amely a legutoljabb katonai és adóköveteléseket készségesen megszavazza. A német és egyéb példák valóban azt bizonyítják, hogy még a legszervezettebb általános szavazati jog is nagyon fogékony az erős fogású kormánytekinetély magikus benyomásai iránt. De soha sem lehet ezt alkalmazni Ausztriában, a hol a parlamentarizmus a nemzetiségi és faji harcoknak állandó csatateré. Ugyan hiába keresnek olyan kormányzati zsenialitást, amely szervező erővel tudjon hatni a pártokra.

Kapkodnak hát most rettenetesen az elhaznált bürokrata kabátok lomtárában. Bienert urat, aki nagyon szellős köpönyegnek

bizonyult, fölakasztották már a fogásra és hamarjában leoldották Gautsch ura', a vastagabb szövétből valót és nem egy viharban kipróbáltat. Gautschot erre a szerepre talán az tünteti föl alkalmasnak, hogy a mi nemzeti ellenállásunk évében tulajdonképpen ő kezdeményezte Ausztria számára az általános szavazatot, még pedig Luegerék ajánlatára, kik rettenetes xerxesi táborot gondoltak belőle ujoncozhatni Magyarország ellen. Ámde ugyesett, hogy bár nekünk nem sikerült semmi szalamiszi győzelmet kivívunk az ellenünk mozgósított tömeg ellen, az általános szavazati jog háborgó tengerén egymást furják víz alá az osztrák parlamenti hajók.

És nevezhetik az osztrák miniszterelnököt akár Gautschnak, majd azt teheti ő is, mint a hajdani perzsa király, hogy nagy elkeseredésében megkorbácsoltatja a fegyelmezetlen hullámokat.

Nincs mit csodálni, hogy még mielőtt az új képviselőház egybeült volna, már most egészen komolyan beszélnek közeli fölloszlásáról. Pedig ez az ismételt fölloszlás már nem is lehetne más, mint az osztrák alkotmányosság brszüntetése. Már eddig is bebizonyosodott, hogy az osztrák általános szavazati jog alapján a fölloszlás uralkodói joga nem jeleníthet semmi alkotmányos remediumot. Ez a nagysándori kardvágás a gordiusi csomót, ahelyett, hogy kettévágná, csak végtelen gubancá ráncigálja szét. Csak számot kell adnunk magunknak arról, hogy itt, az ugynevezett munkaképes többség teremtése sem vezet többé semmi célhoz.

„A Tengerpart“ tárcája.

Csöndrontás.

Magam alá huzom a cipőmet, (még nedves az utca ködétől) a karomat összefonom a mellem körül, minél kisebbre zsugorodni ösztösz, belegubodni a jó langyos szobacsöndbe, ez akaratlanságom minden akarása. Lassan, puhán, szerelmesen süppedek mélyre, mélyebbre a félhomályba, ez jó, ez jó, gyönyörű csöndem, forrónellű altatódajkám, ez jó . . . így . . .

Künn valami cseléd énekel hosszan, elnyújtva, nem akarom, nem hallok: a testem minden pórusáival látok, hallok és csiga-ura vagyok minden érzékemnek.

Csak a sárga függönnyel tompított ablakot akarom látni, csak ez: a tenyérszerű világosságon keresztül akarok kihintázni az opálos kék ködbe, mely mindig nő, nő a szemem előtt, míg végre az ablak, mely az imént még szabályos, szerény geometriai jelentősége szerint helyezkedett el a szoba falának nagy téglányai között, öles, az egész szobát átfogó keresztte növekszik, felém jön, rám dől, otromba lélegzétfogó sullyal. Átmetsződjő karjai között már csak kék köd felhőzik, idáig jön, előnti a szobát, pedig nedves és hideg és nem akarok tudni róla. Be-

felé fordítom a látó-pórusaimat, beljebb, a szobába, ahol kusza, póklábu árnyak másznak följebb-följebb a falon, a plafon felé.

Cipőmön még az utca nyirkos nedvesége, az orromban náthás ködök s hogy pillanatra lehunyom a szemem s megfosztom a homály mély és gazdag színeitől, hát csupa szürkeséget látok, a szürke utca, a szürke város, a szürke világ szürkeségét. Lám, a szürkeség városa gomolyog odakint, odalent s pillanatra mégis a lelkembe villant egy messzi déli város aranykéksége, amikor egy kis nem idevaló palazzo mellett mentem el s derült homlokára pillantottam s tekintetem végigtáncolta a renaissance oszlopsor finom rangos ritmusát.

Egy olajszínű leányprofil suhant el mellettem . . . istenem, ha most Firenzében volnék, milyen szerelmes volnék ebbe az olajszínű profilba. Pillanatra mélykének láttam az eget s az embereket titokzatosan nagy szeműeknek, a minők Gozzoli freskóin.

De aztán beléjük ütődtem, meglöktek, megszólítottak . . . köszöntöttek . . . csak akkor titokzatosak és nagy szeműek az emberek, ha nem ismerjük őket? . . . s megint a szürke városban voltam. Ez itt a köd, a sár, a szürkeség városa, — menekülni kell. Menjünk, suhanjunk, lopódzunk. Haza.

Itt már beszöttek a póklábu árnyak a plafont, a csönd mélyebbé halkult (már szá-

Bienertnek az előbbi parlamentben volt bizonyos munkatöbbsége, (kormányképes) többségről a szokott parlamenti értelemben eleve sem lehet szó Ausztriában) amennyiben a német nemzetiek együtt a klerikálisokkal és a lengyelekkel készek voltak szabályosan elintézni az államszükségleteket. Csak hogy a német nemzetiek részéről azzal a kikötéssel, hogy a kormánynak a csehek irányában az alkudozásnak még csak kísérletébe bocsátkoznia sem szabad. Mivel pedig a szláv pártok konok kisebbségi akadékoskodása mégis minden rendszeres munkát megakadályozott, a fölloszlásnak céljával nemcsak egy új munkakész többség teremtése volt kitűzve, hanem az obstruálásban kimeríthetlen szláv ellenzéknek harcképtelenné tétele is. Bienert elvetette volt a nagy kockát azzal az eredménnyel, hogy a megszaporodott nemzetiségi ellenzékkel szemben se ő, se utóda nem számíthatott többé az előbbi többség elemeinek munkakész megbízhatóságára sem.

Ebből a volt többségből a legnagyobb vereséget szenvedték a klerikális és keresztényszociális elemek, amelyeket vallási szervezetenél és nemzetközi hajlandóságuknál fogva az általános osztrák államiság és dinasztikus összetartozóság támaszainak lehetett összetömríteni.

A lengyelség tábora egészben nem fogyott meg, de épen az a vezető része bukott el teljesen, amely idáig benne az opportunisztikus kormányzati irányzatot fenntartani tudta. Weisskirchner, a keresztényszocialistát és Glombinszkit, a lengyelt Bienert kilődította

bályosan megkülönböztethető kocsi- és szekérszöngés s időnkint élesen, idegenül hasogat végig a szobán a villamos csöngtetése) s a sötétség ideges villamosságában tömörebben bontakoznak elém a tárgyak vonalai. S emben a nagy karosszék olyan öblössé dagad, hogy valami hatalmas kököporsónak látszik. Az asztalon egyenként ismerem föl a tárgyakat, csak hogy megnőttek, megdagadtak, a római hamvederből vedlett hamutartó ismét olyan egészsze teljesedett, aminő háromezer év előtt lehetett, mikor elásták.

A kezem N a selyemszörébe váj. Alatta rózsaszín bőrnek finom remegését, ember-asszonyi idegességét érzem (ezért: szerény és mégis igen lelkes asszonyiságért szeretem ezt az angoramcskát). Noa megérzi a pillanatot, nem vetkezik ellene mozdulattal se, dorombolással se. Egyetlen nagy gomolyaggá zsugorodik és a piros szemével világít.

Az ablak keresztje szépen visszahátrált régi helyére. Odaát, látom, ablakok világosodnak ki erősebb, majd enyhébb sárga fényvel. Mögöttük nem látok semmit, sem szobát, sem embert; csak világosabb foltok ezek, a mik a szoba sötétebb foltjaival beszélgetnek.

Éles csöngetés rázkódtat meg, aztán fénykéve surran végig a szobán s nedves, hideg szél tölt be nyomában annak, aki

kabinetje lyukassá vált léghajójából, ami bizony nem tartóztatta föl saját gyors lezuhanását. Utódja azonban csakugyan a levegőben függ.

Hogy módjában volt tárcákat kínálnia, ugylátszik, ez az ő egyetlen bizalma. És mert az általános szavazati jog jelöljei közül is bőven van képviselve az örökéhes stréberség, talán sikerülnie is fog márol-holnapra kabinetet alakítania. De hol látja azt a pártot, ahonét a munka-segítésre készséges kezet nyujtának feléje?

A német nemzetiek, kik előbb a többséghez tartoztak, megszorodva tértek vissza, de azzal a megmámosodott szenvedéllyel is, hogy ezután tekintet nélkül a kormányra, tekintet nélkül az osztrák államra, felsőbbbségüket érvényesítsék a szintén fennhéjázóbbá vált csehek ellenében. — Hogy a két engesztelhetetlen nemzet között az egyezkedés hidját megépíthetné, ezt Gautsch legfőbb szivárványos álomképül eregetheti az új parlament zürzavara fölé. Amerre csak szétnéz, az osztrák általános szavazati jog majd szakadékos, majd sivatag vidékén, mindenünnen csak sötét földalatti koboldok örnek feléje, kik őt egymástól elragadni törekuszenek. Kialátatlan helyzet ez neki is és bárki más osztrák miniszterelnöknek. Az általános szavazati jog nem hozott Ausztriának mást, mint az összes előbb rejtett vulkánikus erőknél robantó szabaddá tételét.

UJDONSÁGOK.

— A Casino des Étrangers megnyitása. Ma délután nyílik meg Abbaziában az új Casino des Étrangers. Az előkelően berendezett buffet-, olvasó-, társalgó- és játszótermeken kívül, amelyek természetesen a tagok rendelkezésére állnak, a szórakozások igen bő választáról gondoskodott a vezetőség. Már a következő vasárnaptól, e hó 9-től kezdve minden vasárnap délután 5—7 óráig külön előadásokkal egybekötött five o'clock szabad tea lesz buffet-vel. E hó 9-én Vladimir dziu-dzicu mester tart birkozási előadást, 16-án pedig egy csellóművész ad házi hangversenyt. Az angol flotta jövő heti itt időzése alkalmával a Casino nagy velencei éjszakát rendez, amely alkalommal kivilágított és feldiszített hajót bocsát a vezetőség a tagok rendelkezésére. A hajón zenekar és buffet lesz s utána bált rendeznek a Quarneró kávéházban. E hó 15-én és 16-án — mint azt már meg-

bejött. Tudom, hogy Zó jött be s nem mozdulok meg, csak ősszébb zsurorodom. Puha macskalépéseivel jött s érzem szélesípte bőrének friss illatát. Az villant át az agyamon, hogy ha most a villany csapját megcsavarná, megfojtanám.

Élment a csap mellett. Az ösztöne visszafogta. Föllélegzem.

Mikor mellém ért, megfogtam a kezét s szóltanul egy székre kényszerítettem. Éles, kellemetlenül hangos szavakkal borzolta a csöndet. Hogy miért vagyok sötétben. Az idő rossz és örül, hogy már itt van. De hogy miért vagyok sötétben?

Kezemmel a Noa selyemszőrét simogattam és a csönd alá alázkodó halk, de talán gunyos hangon mondtam:

— Szokni kell a sötétben, Zó. Akkor aztán szépen megbarátkozunk vele. Látni kell a sötétséget. Látni és érezni. Noa érzi és nem vétkezik ellene.

— Az arcát akarom látni — mondta Zó nyugtalanul és az arcom felé tapogatózott. Hideg és nedves volt a keze. Visszaharítottam.

— Az arcomat is érezni kellene, Zó. Lám, én látom az arcodat. Egy izmocska felirמודik és leszalad a szájad mellett, felirמודik és leszalad folyvást. A szájad mindig nyitva van s a fogaid fehér, hegyes ragadozó fogak. Látom a fehér, hosszú ujjaidat is. Hosszuak és fényesek a körmeid és felém nyujtogatod őket. Hm. Most behuztad a körmeid. Kár

irtuk — repülőversenyt rendez a Casino des Étrangers, amelyre sok notabilitás is megígérte részvételét.

— Térzene. A katonai zenekar ma esti térzenéjének műsója a következő:

1. Blanckenburg — „Sasrepülés“. Induló.
2. Boildieu — „A fehér asszony“ című opera szimfoniája.
3. Boito — Nagy ábránd a „Mefisztofelesz“ c. operából.
4. Grieg — Két részlet a „Sigurd Jelsarfal“-ból.
5. Kálmán — Reminiscenciák a „Tatárjárás“-ból.
6. Feldmann — „Egyiptomi éjszaka“. Keringő.

— Walluschnigg Antal halála. Walluschnigg Antal kereskedő, a kereskedelmi és iparkamara tagja, tegnap délután egy óraker hosszas szenvedés után meghalt. Halála mindenütt nagy részvétet keltett, mert hosszas közéleti és közgazdasági tevékenysége alatt kiváló egyéni előnyeivel és áldozatkész, megnyerő magatartásával sok tisztelőt szerzett magának. Jónévű iparoscsaládból 1836-ban született Walluschnigg Antal. Kereskedelmi tanulmányainak befejezése után Olaszországba ment, ahol hosszabb tartózkodása alatt résztvett Garibaldi vezetésével az egységes Itália megalakítási küzdelmeiben. Lángoló gyűlölettel viseltetett az osztrákok ellen s mikor az olasz szabadságot kivívták, visszatért Fiuméba. Mikor ismét hazatért, Magyarországon a legsötétebb abszolutizmus dühöngött, Fiume pedig a horvát jármot nyögte. Walluschnigg Antal szabadságszerető lelke egész erejével igyekezett polgártársait vigasztalni, bátorítani s ő hangoztatta legbátrabban a Magyarországhoz való visszacsatolás szükségét. Ennek megtörtént: után Walluschnigg frontot változtatott. Minden gondolata a népjogok őrzése volt s mivel más tér nem állott már rendelkezésére, a statumra terjesztette ki figyelmét. Arra figyelt most már, hogy az autonómia ne szenvedjen sérelmet semmi féle irányban sem. — A rappresentanza ülésében ő volt az ellenzék vezére. 1897-ben és 1898-ban az autonómpárttal tartott, majd a Széll-féle rendeletek miatt Maylender Mihály dr. akkori podesza ellen foglalt állást. 1907-ben a közügyektől idős kora miatt visszavonult, csakis családjának élt. A 75 éves Walloschuigg halálát felesége, három gyermeke, Antal, Italia és Dante s nagyszámu rokonsága gyászolja.

volt, Zó. Az ujjaid remegnek és az arcodba vér szökött.

Finomult hallással hallottam a Zó szívének aggodalmasan neki iramodó kalapálását.

Nevetni próbált, mint a gyerek, mikor nem tudja, féljen-e, örüljön-e, de csak hamis félhangok szisszentek elő a torkából.

— No, ne tréfáljon... csavajja föl a lángot... kérem! — már rimánkodott a hangja.

Éreztem, most föléje kerültem, most erősebb vagyok, neki a csönd nem jó barátja.

— Így maradunk — mondtam nyugodtan, de körülnéztem, mert a szavamnak utána-kongott. A csönd még mindig ur volt a szobában.

A szobában valaki fölugrott. Egy szökés és Zó a villanycsapnál volt. Azt kábító fényesség zuhogott a fejemre.

A leány hangosan fölkapogott. Aztán dermedten rám nézett; pillantás alatt megértette a helyzetet. Rekedt sikoltással föltépte az ajtót és lobogó hajjal rohant ki az előszobába, a lépcsőházba.

Utána vettem magam. Már a lépcsőn volt. Apró, szapora lépéssel, lélegzet nélkül futott.

Hogy utolérjem: átdobtam magam a korlátot.

B. A.

Temetése csütörtökön délután hat óraker lesz a Via Gizella 4. számu gyászházból.

— Az abbaziai repülőverseny. Bier Henrik főhadnagy, aki mint már jelentettük, az abbaziai repülőversenyt részt fog venni, tegnap reggel Müller Charles budapesti impresszárió kíséretében Abbaziába érkezett. A kiváló aviatikus azért jött le, hogy a július 15. és 16-iki repülőversenyen, melyre az abbaziai Casino des Étrangers 6,000 koronás díjat tűzött ki, megtegye előkészületeit. Az új kaszinó nevében Hardegg János gróf a repülőversenyre meghívta József főherceget és Augustia királyi hercegszönyt is.

— Az altisztek fiemei bizottsága. Az állami és törvényhatósági altisztek és szolgáló országos szövetkezetének fiemei bizottsága június 28-án tartotta meg tisztújító közgyűlését. A választás eredményét a tegnapi esti értekezleten hirdették ki. Elnök Szombathelyi Károly, alelnök Babics Lajos, titkár Barnafi Ferenc, jegyző Czvach Kálmán Rezső, Horvát Kálmán, penztáros Szőlősi János, ellenőr K'ovich János, számvizsgáló Borka Mihály, Spagnol Péter, olasz előadó Oblak Lajos, horvát előadó pedig Brkljaci Mátás leit.

— Szolgálati jubileum. Topich Károly közrendőr tegnap ünnepezte meg szolgálatának 25 éves jubileumát. Topich öregsege miatt most az élelmezési hivatalban dolgozik. Társai tegnap kifejezték neki jökvánataikat, melyeket Topich meghatva köszönt meg.

— Állatbehozatali tilalom. A susáki kerületi hatóság területén napok óta szájt és körmfájást tapasztalnak a hatósági közegek a szarvasmarháknál. A fiemei rendőrség ezért megtiltotta a susáki állatbehozatalt s máttól kezdve csakis vasuton hozhatók be. A castuai sertésvészre való tekintettel a rendőrség a sertésbehozatalt az említett községből megtiltotta. A tilalom ellen vétőket szigoruan megbírságotják.

— A «Carpathia» késése. A Cunard magyar-amerikai vonal «Carpathia» gőzösének newyorki utjáról ma reggel kellett volna Fiuméba érkeznie. A Triesztben dühöngő heves bírái következtében azonban a «Carpathia» az éjjel nem indulhatott el Triesztből s így a gőzös csak este, vagy holnap reggel érkezik Fiuméba. A gőzősön a hajóparancsnok telefonjelentése szerint minden rendben van.

— Pénzügyőrök, mint a kivándorlász ellenőrzői. A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben köteleességé teszi a pénzügyőröknek, hogy ők is ellenőrizzék a tiltott kivándorlást. A miniszteri rendelet szerint a pénzügyőrök minden esetben, amidőn olyan gyanus csoportosulásokat megbeszéléseket, gyalog vagy kocsin utazókat látnak, cirkálásaik vagy leszállásaik közben, avagy pedig a kivándorlász ügy-nökök által előszeretettel látogatott italmérésben teljesített szolgálataik közben, amelyekről föltehető, hogy tilos kivándorlász készítenek elő, akkor ezen észleleteikről szóbelileg és minden késedelem nélkül azonnal tegyenek jelentést a legközelebbi utbaeső elsőfoku rendőrhatalóságnak (főszolgabíró, városi rendőrkapitány, határrendőrség) vagy községi előljárásságnak, avagy cs ndőrségnek, hogy ezek a szükséges intézkedéseket saját hatáskörükben megtehessek. Ezen további intézkedések foganatosítására a pénzügyőrség nem használható fel.

— Hamis mérleg. Mastrinito Leonardo barii illetőségű gyümölcsáros a vásárcsarnokban olyan mérleget használt az elárusításnál, melynél a két mérce közti eltérés közel öt dekagramm volt. A megkárosított vásárló közönség feljelentésére a vásárbiztoság elkobozta a mérleget s megindította Mastrinito ellen az eljárást. A rendőrbírósg ma Mastrinito 100 korona pénzbüntetésre ítélte s elkobozta a mérleget.

— Korcsmai botrány. Copronicar Márton lita-i 36 éves napszámos egyik éjjeli lebuiban nagy botrányt csapott A repőrök Copronicart bekisérték a rendőrségre, ahol letartóztaták. Ma három napi elzárásra ítélték. — Hasonló kihágásért Achin Ferenc adelsbergi egyént 2 napra zárták be.

— **Öngyilkos fanagykereskedő.** Ma délután tíz órakor egy kis leány jelentkezett a temető őrnél, akinek elmondotta, hogy egyik si nál egy holttest fekszik. A temető őrnél a kis leány kíséretében azonnal a helyszínére sietett, ahol megállapította, hogy az öngyilkosság a *Naschimbeni*-család két sírja között történt. Az öngyilkos személyazonosságát nyomában nem tudta megállapítani, mert az életunt jobb halántékán levő lösebből annyi vér és agyvelőfoszlány nyomult elő, hogy a megaludt vér az uriasan öltözött idősebb egyén arcát egészen elborította. Felfedezéséről nyomban telefonon értesítette a rendőrséget, ahonnan *Beusteren* Henrik szolgálatot teljesítő rendőrtisztviselő ment ki egy bizottsággal. A hatósági kiküldöttek mindenekelőtt intézkedtek, hogy a temető őrszemélyzet az öngyilkos arcát s nyakát tisztítsa meg a reá tapadt megaludt vértől.

Mikor ezzel az örök elkés. ültek, a bizottsági tagok mély részvétellel tapasztalták, hogy *Naschimbeni* Vince fakereskedő vált meg önként az élettől. Az életunt mellett egy vadonatúj *Browning* revolver feküdt, melynek tölténykamrájából egy patron hiányzott. Megtalálták az üres töltényhüvelyt is a holttest jobb felületén levő sírdombon. A hatósági orvos időközben megállapította, hogy az öngyilkosságot *Naschimbeni* még reggel kilenc óra felé követhette el. A nikkal burkolatu angol revolvergolyó áttörte a jobb halántékcsontot s az agyvelőbe hatolva oly borzalmas roncsolást vitt véghez, hogy a halálnak vagy nyomban, vagy néhány perc alatt be kellett következnie. Az öngyilkos zsebeiben semmiféle levelet, vagy iratot sem találtak, melyből a végzetes tett okára tudnának következtetni.

A bizottság intézkedésére a holttestet a temető halottsházába szállították, egyúttal gondoskodtak arról is, hogy a hozzátartozókat az öngyilkosságról kiméletesen értesítsék.

Naschimbeni öngyilkosságáról többféle verzió kering. Egyesek azt állítják, hogy anyagi bajok miatt vált meg az élettől. Mások viszont azt állítják, hogy családi okokra vezethető vissza a végzetes cselekedet. Az életunt ugyanis mintegy három hónappal ezelőtt temette el feleségét. Az elhunytat *Naschimbeni*, aki rajongásig szerette a feleségét, nem tudta elfelejteni. Felesége halála óta komor, magabazárkózott természetű lett s úgy látszik, hogy a fájdalom ragadtatta meg vele a *Browning*-ot. Az öngyilkosságot szülei sírjai között követte el.

— **A kikötőből.** Julius 5. *Érkezett:* „Carola” magyar Máltából üresen; „Barletta” olasz Velencéből 1155 zsák árpa, 860 zsák korpa, 400 zsák liszt és 140 zsák rizszel; „Split” osztrák Metkovitsból 130 hordó bor és 30 tonna vegyes áruval.

Indult: „Báró Kemény” magyar Glasgowba 1500 tonna fa, 360 tonna cukor, 70 tonna ásványvíz, 60 tonna liszt és 250 hordó kivonattal; „Ravenna” olasz Ravennába 130 tonna fa és 20 tonna tengerivel; „Atlantica” magyar Konstantinápolyba üresen; „Albina” olasz Catániába 240 tonna fával; „Fabricati” olasz Velencébe 200 tonna faszénnel.

— **Eltűnt hegymászó gróf.** Abbazia fűrdővendégeit néhány nap óta egy fiatal gróf sorsa foglalkoztatja. *Wallerstein* Rezső gróf, 21 éves jogászról van szó, aki anyjával és két nővérével üdült Abbaziában. A fiatalember szenvedélyes sportsmann. Hétfőn reggel is elhatározta, hogy felmászik a Monte Maggiore-ra. Az elindulás előtt hegymászó botot, pénzt és egyéb szükséges apróságot vett magához. Eltávozása óta azonban nem tért vissza. A Stefánia-menhely alkalmazottai még hétfőn délelőtt látták az eltűnt gróft. Hozzá tartozói attól tartanak, hogy szerencsétlenül járt. Több abbaziai fiatalember keresére indult *Wallerstein*nak s a voloscai rendőrség is keresteti.

— **Esti járat Abbaziából Fiuméba.** Ma szerdán este az Abbaziában létesült Casino

des'Etrangers megnyitása alkalmából az Ungaro-Croata tengeri gőzhajózási rt. az este 10 órakor Abbaziából Fiuméba induló hajón kívül még egy későbbi gőzöst is fog indítani és pedig Abbaziából Fiuméba este 11 óra 30 perckor.

— **A német hajógyárak és hajójavító-műhelyek** lassanként annyira fejlődtek, hogy ma képesíve vannak Németország összeg vízi járóműveit előállítani, vagy kijavítani. Az általi gyárak a legutóbbi összeállítás szerint

Kielben 33 tisztet, 1189 hivatalnokot, 8400 munkást,

Wilhelmshafenben 35 tisztet, 1148 hivatalnokot, 8000 munkást,

Danzigban 15 tisztet, 441 hivatalnokot, 3400 munkást foglalkoztatnak.

Kielben és Wilhelmshafenben 2—2 hajószereelőállvány van, 130 és 170, illetőleg 124 és 176 m hosszúak, Danzigban pedig 1 ilyen 100 m hosszú állvány épült. Az állványokon kívül Kielben 1 és Danzigban 3 hajócsuszató is van, melyek kisebb hajók, torpedók felvételére alkalmasak. Kielben 5, Wilhelmshafenben 5 s Danzigban 2 uszódokk van, sőt Kielben jelenleg épül hatodik is. A dokkberendezéseket Wilhelmshafenben és Danzigban 6—6 szárazdokk egészíti ki.

— **Hol lakik legtöbb zsidó.** Ma már kétségtelen, hogy Newyorkban, ahol az utolsó évek alatt a zsidó lakosság száma rendkívül megszorodott. A legutóbbi becslések azt mutatják ugyanis, hogy abban a háztengerben, melyet az amerikaiak „Greater Newyork”-nak neveznek, t. i. Newyorkban és külvárosában: összesen 1 millió 100.000 zsidó él. De már két év előtt amikor számuk még csak 1 millióra rugott, több zsidó volt Newyorkban, mint amennyi ma Németországban, Angliában, Franciaországban, Svájcban és Olaszországban együttvéve él.

Egy newyorki zsidótérítő társaság (The Newyork Jewish Evangelisation Society) igazgatója nemrég egy könyvet adott ki a brocklyni bibliatársaság támogatásával. Ennek adatai szerint az 1 millió 100.000 newyorki zsidóság már több mint 20 százalékat teszi ki az összlakosságnak, holott Londonban és Párisban a lakosságnak alig több mint 2 százaléka zsidó. Chicagóban, az észak-amerikai államoknak másik legnagyobb zsidó centrumában a zsidóság aránya három és fél százalék. Berlinben 7 százaléknyi (163.000) zsidóság él. Konstantinápolyban 6 százalék, Montreálban (Canadában) 7 százalék. Bécsben csaknem 9 százalék, Amstndamban 11 százalék, Varsóban 33 százalék, Lodzban 37 százalék s Jerzsálemben 55 százalék.

S ez a rohamos szaporodás még korántsem érte el tetőpontját. Mint az özőn viz, úgy árad a zsidó bevándorlás még mindig az Egyesült Államokba — főleg a pogrom és az oroszországi zsidóüldözések következtében, mert az oroszországi zsidók kivándorlása 80 százalékában Amerika felé irányul. Különösen mióta London, dacára az angol vendégszeretnek idegen országok menekültjei iránt, nem képes már több zsidót befogadni keleti városrészeibe, Whitechapelbe, Bethnel-Greenbe stb. Így az oroszországi zsidó amerikai bevándorlása az ottani bevándorlási hatóságok jelentései szerint 1899-ben 24.000-et, 1900-ban már 37.000-et tett ki.

— **Az angol táviróhivatalok forgalma a koronázás napján.** A sajtótáviratok, amelyeket Londonból vidékre és külföldre küldtek az angol koronázás napján, 867.000 szóra rugtak, a koronázás utáni napon pedig Londonban 370.000 szónyi táviratot adtak föl. Hogy ez mit jelent a hivatalok forgalmára nézve, az megérthető abból, hogy máskor 150—200.000 szót táviratoznak. De még a koronázás eseményének jelentőségéhez képest is igen nagy volt a forgalom-többlet. VII. Edvard koronázásakor, 1902. augusztus 9-én, ugyanis kerek 500.000 szót, a királyi körmenet napján pedig, október 25-én, kerek 170.000 szót táviratoztak Londonban.

— **Külföldi dohánygyártmányok megdrágítása.** A pénzügyminiszter, mint azt a Ház szombati ülésén bejelentette, július 15-től kezdődő érvénnyel a külföldről behozott dohánygyártmányok: szivarok, cigaretták behozatali engedélyilletékének lényeges emelését tervezi. Ez a hirtelen bejelentett javaslat is jellemzi a dohánygyárak reformja körül követett rend-

szertelenséget. A behozatali engedélyilleték fel-emelését már régebben a jövő év januárjára tervezték, ahelyett, hogy a most életbeléptetett új gyártmánytarifával kapcsolatban csináltak volna meg, amikor előreláthatóan a közönségnek a jobb és olcsóbb egyiptomi és másfajta gyártmányokhoz való fordulása volt várható.

Az üzleti szellemet azonban a bevételek egyoldalú fokozásával tévesztvén össze, most hirtelen rángatják elő ezt a törvényjavaslatot, ahelyett, hogy azt az áremeléssel kapcsolatban tervszerűen léptették volna életbe.

Ugyancsak július közepére tervezik az állami *különlegességi* tőzsdékben áruba bocsátott *külföldi* szivarok és szivarkák árának fel-emelését. Pedig naiv dolog azt hinni, hogy ilyen uton fogják a közönséget a belföldön gyártott dohányfajtákra rászorítani. Ha a minőséget is oly mesterszerűen tudnák emelni, mint a milyen merész önbizalommal az árat emelték, nem kellene az idegen exportu dohánygyártmányoktól félni.

— **Portóleszállítás a magyar-bosnyák postaforgalomban.** A magyar keraskedelemlnek nagy sérélmé volí, hogy tavaly az Ausztria és Bosznia-Hercegovina közötti csereforgalomban a régi, magasabb portótételek maradtak érvényben. A közös hadügyminiszternek most közzétett és június 7-én kelt rendelete szerint a magyar kereskedelem e sérélmé orvoslást nyert, amennyiben július elsejétől a következő leszállított portótételek lesznek fizetendők a Magyar-Bosnyák-Csereforgalomban: 5 kilogrammos postacsomag, az anektált tartományok hármely részébe: 60 fillér, 5 kilogrammtól 10 kilogrammig 1-60 K, 10 kilogrammon felül minden további kilogrammért 10 fillér portótöbblet. Értékportó: Minden teljes vagy mezekezdett 300 K érték után 10 fill. Utánvételi díj: minden 4 K után 2 fillér, de minimálisan 12 fillér. Postautalvány: Minden 50 K után 10 fillér.

— **Az Osztrák Lloyd júliusi menetrendje.** *Földközi tengeri szolgálat:* A görög—levantei „A” vonal gőzösei július 16. és 30-ika körül rakodnak Fiumében Brindisi, Korfu, Patrasz Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Karasonda, Trebissonda és Rizeh kikötők részére.

A görög—levantei „B” vonal hajói július 9. és 23-ika körül rakodnak Fiumében Brindisi, Korfu, Patrasz, Argostoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gallipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerasonda, Rizeh és Trebissonda kikötők részére.

Borhegyi-BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

Kiváló nedvhajtó.

Főraktár: C. Brazzoduronál Telefon 495.

Pecsinei Szanatorium

Susak-Fiume

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kitünő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól.

Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az igazgatóság.

Táviratok: SANATORIJ - SUŠAK

Rövid zongora és gázcsillár

eladó Susák, Strossmayerova ulica 73, délután 4—6-ig.

A thesszáliai „A” vonal gőzösei július 15. és 29-ike körül rakodnak Fiumében Medua Durazzo, Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagatsch, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Konstanz és Odessza kikötők részére.

A thesszáliai „B” vonal gőzösei július 8. és 22-ike körül rakodnak Fiumében Medua, Durazzo, Valona, Santi, Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagatsch, Dardanelli, Rodostó, Konstantinápoly és Haidar Pacha kikötők részére.

A szíriai vonal gőzösei július 9., 16., 23. és 30-ika körül rakodnak Fiumében, Brindisi, Alexandria, Port Said, Beiruth, Jaffa, Caifa, Saida, Tripolis, Alessandretta, Messina, Lar-naos és Limassol kikötők részére.

A trieszt-kobei vonal „Austria” gőzösei július 15-ike körül hagyja el Fiumét s utjában Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Sanghai, Yokohama, Kobe, Moji (visszatéréskor) esetleg Jok-kaichi kikötőt is.

A trieszt-kalkuttai vonal „Vindobona” gőzösei július 19-ike körül rakodnak Fiumében Port-Said, Suez, Port-Sudan, Carachi, Colombo, Madrasz, és Kalkutta kikötők számára.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jul. 5. A képviselőház mai ülésén *Kabos Ferenc* elnököl.

Bejelenti, hogy *Benedek János* a csomagszállító vállalat ügyében jegyzett be interpellációt.

Folytatják az appropriációs javaslat tárgyalását.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök válaszol a vita során elhangzott ellenvetésekre. Kijelenti, hogy a véderő fejlesztése szükséges s a polgárok érdekében való. A hadsereg növelése az állam presztízsét és a polgárság biztonságát jelenti. Utal a választásokra s azt mondja, hogy a kormány a programja alapján nyerte el a többséget. A választási programban benn volt a véderőreform is, tehát azt végre lehet hajtani. A külügyi viszonylatokkal kapcsolatban megnyugtató kijelentéseket teket, mert agogalomra nincsen ok. Bosznia-Hercegovina hovatartozandóságáról legközelebb törvényjavaslatot fog majd benyújtani. A választói reform törvény avaslatát még nem nyújthatja be, mert a népszámlálási statisztika még nincs készen. Mihelyt azonban ezzel elkészülnek, nyomban benyújtja a javaslatot, sőt korábban, mint azt az ellenzék gondolja.

Désy Zoltán a zárószó jogán emelkedik szólásra. Polemizál *Khuen-Héderváry* gróf szavaival s állításait cáfolja.

Héderváry gróf miniszterelnök újból felszólal. Visszautasítja ama kijelentést, hogy a jelenlegi többség nem képviseli a nemzetet. Nem zárkóznak el az új választásoktól, de ezt azért nem teszi, mert a nemzet bizik képviselőiben.

Az elnök ezután elrendeli a szavazást. A Ház az appropriációs javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja. Elfogadja *Batthyány* gróf határozati javaslatát is, a többi azonban elvetik.

Az elnök most szünetet rendel el.

Szünet után vicinális javaslatokat intéznek el.

A vicinális javaslatok letárgyalása után

Beöthy László előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségéről szóló javaslatot.

Ráth Endre, *Várady* Zsigmond és *Baross* János s mások elfogadják a javaslatot, de valamennyien módosításokat ajánlanak.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után

az ülés véget ért.

Károlyi Mihály gróf automobil balesete.

BUDAPEST, jul. 5. A budapesti *Károlyi* grófi palotába ma éjjel a következő távirat érkezett:

„Báttaszék melletti országuton automobil felfordult. *Károlyi* Mihály gróf kizuhant, súlyosan megsebesült.”

A grófi család azonnal intézkedett, hogy *Bartha* Gábor egyetemi tanár Báttaszékre utazzon a sebesültnék orvosi segélyt nyújtani.

Ma délelőtt újabb távirat érkezett, mely jelentette, hogy *Károlyi* Mihály gróf automobilon *Hudetzky* nevű sofőrjével körutra ment, hogy a Dunántul vidékét bejárja. Az éjszaka a sötétben az automobil egy fába ütközött, felborult s a gróf és sofőrje nagy ivben kirepültek az automobilból. A gróf súlyosan, a sofőr könnyebben sebesült meg.

Bartha egyetemi tanár ma délelőtti *Károlyi* Mihály grótot, akit egy parasztházba szállítottak, megoperálta. Az operáció sikerült s a grótot ma délután különvonaton Budapestre szállítják.

Károlyi Mihály állapota.

BUDAPEST, jul. 5. Egy újabb távirat jelentése szerint a Báttaszék előtti purkói puszta előtt borult fel az automobil s magaiá temette *Károlyi* Mihály grótot, a sofőr pedig kilenc méternyire kirepült az autóból. A gróf több helyen bordatörést és agyrázkódást szenvedett. A közeli mezőn dolgozó földművesek a grótot a tanya egyik présházába vitték, ahol ágyba fektették. *Hudetzky* sofőr pedig a postára vánszorgott, ahol táviratot adott fel Budapestre.

Ma délelőtt *Bornemissza* Elemér báró intézkedésére délelőtt 11 órakor különvonat indult el Budapestre, mely a súlyosan sérült gróffal délután 3 órakor indult el Báttaszékről Budapestre.

A monarchia és Marokkó.

BECS, jul. 5. A „Fremdenblatt” mai száma hosszabb cikkben foglalkozik a marokkói kérdéssel s megemlíti, hogy a német kormány július 1-én az algezirasi egyezmény összes hatalmaival közölte a hadihajó kiküldését. A monarchia a Marokkóba kiviteli érdekkeltséggel bíró országok közt a negyedik helyen áll s ezért még nem kell a beavatkozással foglalkozni.

Halál a fiumei vonaton.

BUDAPEST, jul. 5. A ma reggel 6 óra 50 perckor Budapestre érkezett *fiumei* személyvonat egy halott utast szállított. Az illető *Gradin* Mátyás hatvanöt éves házaló, aki tegnap délben egy órakor egészségesen indult el Fiuméből. Szolgaegyháza községnél a kocsijából lebuokott s mire orvosi segítség érkezett, a vonatban meghalt.

A második Dreadnought vizrebocsátása.

BUDAPEST, jul. 5. Jól értesült helyről jelentik, hogy a második *Dreadnought*ot még ez évi október 4-én a trieszti Stabilimentóban vizre bocsátják.

Új minorita rendfőnök.

SZEGED, jul. 5. Szegeden ma választották meg az új minorita rendfőnököt. Az ország szerinte nagy érdeklődéssel várt választáson rendfőnökké újból *Lakatos* Lajost választották meg.

Öngyilkos bécsi nagyiparos.

BRASSO, jul. 5. Az éjszaka Brassó egyik szállójában *Márian* János egy bécsi vegyészeti gyár főnöke szobát bérelt. Ma reggelre

agyonlőtte magát. Az öngyilkos bécsi urnál 300 korona készpénzt, ékszereket és egy 3000 koronáról szóló takarékpénztári betét könyvet találtak. Öngyilkosságának okát nem tudják.

A spirituszlámpa áldozata.

BUDAPEST, jul. 5. *Réti* Irén artistanő, a Vasvári mulatóhely primadonnája ma hajnalban lakásán spirituszlámpát gyújtott. A spiritusz azonban reádült s ő oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy néhány perc alatt kiszendvedett.

A newyorki gyilkos hőség.

NEWYORK, jul. 5. Tegnap a hőmérő árnyékában 106 Fahrenheitot mutatott. Newyorkban tegnap 19, az Egyesült-Államok területén pedig 150 ember halt meg napszúrásban. A hőség miatt igen sokan öngyilkosok lettek.

Tüntetés a zsidószínházban.

LEMBERG, jul. 5. A zsidó színházban tegnap a cionisták éles tüntetést rendeztek *Keszler* színész ellen, aki *Hamlet* egyik jelenetét annak ellenére, hogy a jargonnyelvet ismerte, német nyelven adta elő. A színház udvarán a tüntetés újult erővel tört ki és olyan heves volt, hogy a rendőrség több le-tartóztatást eszközölt.

A szerb kormányválság.

BELGRÁD, jul. 5. Beavatott helyről jelentik, hogy *Milovanovics* dr. külügyminisztert, akit Bécsből Belgrádba hívtak vissza, a szerb király az új kormány megalakításával bizta meg.

A török trónörökös utazása.

RÓMA, jul. 5. *Jussuf* Izzedin török trónörökös tegnap délután elutazott Konstantinápolyba.

Vojtha perujtást kért.

BUDAPEST, jul. 5. A *Haverda*-per egyik szereplőjét, *Vojtha* Antalt a budapesti esküdt-szék 8 évi fegyházra ítélte. *Vojtha* perujtási kérelmet adott be, melyet a Kuria ma bejegyzett.

Életunt miniszteri fogalmazó.

BUDAPEST, jul. 5. *Iványi* Béla dr. belügyminiszteri fogalmazó péceli nyaralójában morfiummal megmérgezte magát. Súlyos állapotban a Rókus kórházba szállították. Felesége szerint valószínűleg tévedésből nagyobb adag morfiomot vett be, az orvosok ezzel szemben azt állítják, hogy a mérgezés szándékosan történt.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percre —

Kifogástalan magyar s bécsi konyha. Hamisítatlan borok. —: Olcsó árak.

40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

LA GRASTA TAMÁS uj divatáru üzlete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árúknak, szövött- és konfekció-árúknak.

Bluzok, alszoknyák, gyermek- és reformruhák, kötények, valamint férfi és női fehérneműk. Nyakkendők, esernyők és sátabotok. —————
Jutányos árak.

Szíves pártfogást kér

LA GRASTA TAMÁS

A hajósok sztrájkja.

LONDON, jul. 4. A szállítómunkások szövetsége elfogadta a hajózási kamara azon meghívását, hogy vele a sztrájk megszüntetéséről tárgyaljon.

A lemergi tüntetések utójátéka.

LEMBERG, jul. 5. Nyolcvannégy napos tárgyalás után az itteni bíróság ma ítelt az egyetemen a múlt évben történt zavargások ügyében. Nyilvános merész büntetést, idegen tulajdon rosszakaratu rongálásáért és veszélyes körülmények között elkövetett rosszakaratu cselekedetért öt vádlottat 3 hónapi, 68-at egy hónapi és 26-ot 14 napi börtönre ítelték. Két vádlottal szemben az eljárást már a pör kezdetekor beszüntették.

Az angol nagykövet Triesztben.

TRIESZT, jul. 5. Sir F. L. Cartwright, Anglia bécsi nagykövete tegnap a londoni koronázásokról visszatérőben feleségével ideérkezett. A nagykövet az angol flotta négy hajóját ma délelőtt megtekintette.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

ÚJ VASKERESKEDÉS!

Igen nagy választék mindenféle email és alumínium edényekben, kályhák, csövek, ablaküveg, petrolium és mindennemű lakatos és asztalos szerzősége. -- Jutányos árak.

MILLICH ROMUALDO
PIAZZA DEL GIARDINO PUBBLICO

Gambrinus-Halle

Luhr Bácsi „BAVARIA“ Söröző
ROMA, Piazza San Silvestro,
a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. - Magyar konyha.
Magyar kiszolgálás. - Magyar újságok.
Valódi bajor és pilzeni sörök.
Olcsó árak! **Olcsó árak!**

Új cselédközvetítő

iroda nyílt meg az Andrásy-
utca és Remai-utca 4. számú
ház sarkán.

Szives megbízásokat kér

Telef. 12-69.

Bratusa Károly.

CONTINENTAL-AUTOMOBIL PNEUMATIKS

Képviselőt és raktár Fiumében:

Gilić R.

Telefon 677.

Via Lod. Kossuth 13.

Telefon 677.

**„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.**

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jó hírű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Alapított 1850-ben

**Cante Giuseppe
nagy butoraktára
és asztalos műhelye**

Fiume, Via Cappuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus bu-
torokban. Vas- réz- és kárpitos butorok-
ban. Szolid és elegáns kivitelben.

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::
34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT
:: VENDÉGSZOBA. ::
Olcsó árak! Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A „Continental“ szálló volt
tulajdonosa.

Hotel Trocadero

nagy étteremmel
(Vence) a Lidón (Vence)

Elsőrendű új ház a főutól jobbra,
modern komforttal berendezett szo-
bák fürdővel berendezve. Orvos a
házban. Penzió és étlap szerinti étkezés.

Tulajdonos:

Tagliapietra Giovanni.

**WELLMANN TESTVÉREK
VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDESE**

Via del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Nagy raktár tiszta alumínium-, bern-
dorfi tiszta nikkelt-, valamint zomán-
cozott bádogg- és öntöttvas edények-
ben. - Konyha és tizedes mérlegek,
súlyok stb.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

„BRISTOL“

szálloda, kávéház és étterem
Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobá-
val, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes
magyar, német és francia konyha, legjobb
minőségű fajborok és pezsgők, valamint ká-
véházi italok állanak a t. vendégek rendel-
kezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfize-
tések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

VIII. évfolyam.**„A Tengerpart“**

Fiumének legélénkebben szer-
kesztett és legjobban informált
napilapja jelenleg

VIII. évfolyamában**jelenik meg.**

Mint Fiumének és a környékbeli
fürdőhelyeknek legnépszerűbb,
legelterjedtebb és legrégebb ma-
gyar napilapja

„A TENGERPART“

a kereskedelmi és üzleti világ
legalkalmasabb hirdetési orgá-
numa.

Hirdetési árai a lap nagy példányszá-
mához viszonyítva igen mérsékelték.

Előfizetési árai:

Egy évre --- K. 24.—
fél évre --- „ 12.—
negyedévre --- „ 6.—
egy óra --- „ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART“-ot,
ugyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART“
házhöz szállítva csak 4 fillérbe
kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume
Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz.

Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétiig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

Austro-Americana TRIESZT.

Rendszeres szolgálat Triest és Olaszország, Görögország, Spanyolország Észak-, Közép- és Dél-Amerika között.

Közeli indulások Triestből:

Newyorkba a „Martha Washington“ gőzessel	julius	8-án
„Clara“	„	13-án
„Argentina“	„	29-én
Philadelphiába a „Guilia“	„	13-án
„Tereza“	„	22-én
New-Orleansba az „Alberta“	„	29-én

Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos Ayresbe a „Laura“ gőzessel július 20-án.
A személyforgalom részére új és gyors, kétcsavaru Marconi dróttalan táviróval felszerelt hajók állanak rendelkezésre.

Teherforgalom.

Triest, New-York, Philadelphia—New-Orleans	3 indulás havonként
Savanna—Triest	2 „
Pensacola—Triest	1 „
New-Orleans—Triest	1 „
Galveston—Triest	1 „

Körutazások a Földközi-tengeren a nagy Oceánjáró hajókkal.

Tudakozódni lehet az igazgatóságnál, Triest, Via Molin P. ccolo 2. (Táviracím: Cosulich, Trieste) Schenker és Tsa főügynökségnél Bécs, I., Neuhofgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaiser Josef-strasse 36. és a társaság más ügynökségeinél.

Varieté-Hôtel Susák.

Estéknként I.-rendű varieté-előadások a kerthelyiségben
Kezdete 9^{1/2} órakor. Beléptidij 1 korona.

„Mercur“ könyvnyomdai műintézet

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 932.

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlattal vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

Rex-Conserver-Gläser.
Rex-Corsets-Hocher.

Weiss Salamon

üveg- és porcellán kereskedése Fiume Corso

a „Rex“, konzervüvegek és „Rex“, készletre befőzők

- egyedüli lerakata. -

Fölvétetik

egy ügyes ügynök magánfelek meglátogatására fix fizetés és magas jutalék mellett.

Cím a kiadóhivatalban.

Jó karban levő
használt iskolai és egyéb
könyvek eladhatók a

Zanutel A. könyvkereskedésében

TELEFON 197.

Könyvjegyzék ingyen!

2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.-

„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. Kapható Fiumében: a Prodani, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszertárakban, továbbá F.lli Favacis, Benco Ernő és Papp Rudolf drogeriájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA“ Gummi központtól Wien II. 297 Praterstr. 57.

Cantrida fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazené. -----

Fürdőjegyek fehérneművel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

NAGEL ADOLF budapesti ponyva- zsákgyára és kölcsönintézetének fiúmei fiókja

Péntek József Postafiók, 20, Telefon 1366

szállít és jutányos díjakért megőrizz, kezel és kölcsönbe ad minden mennyiségű teljesen új és egyszer használt elvámolt és elvámolatlan

zsákot, ponyvát, impraegnált szöveteket, takarókat, zsinéget, kötélárut, jutacsomagoló vásznakat

és minden e szakmába vágó cikket.

Postafiók 20

Telefon 13-66.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

MILANO Concordia szálló

a közp. pályaudvar (Stazione Centrale) téren.

Minden kényelem!

Jutányos árak!

A Tengerpart
kiadóhivatala és
szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban
levő Wurzer ház I. emeletén van.

Első fiúmei magyar uri és női

FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.